

**„BABEŞ-BOLYAI” UNIVERSITY
CLUJ-NAPOCA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOSOPHY
DOCTORAL SCHOOL „CRITICAL ARGUMENTATION AND
PHILOSOPHICAL RECONSTRUCTION”**

KAFKA’S CONCEALED PHILOSOPHY

PH.D. THESIS

SUMMARY

**Scientific advisor:
PROF. UNIV. DR. VERESS CAROL**

**Ph.D. Candidate:
KÁLLAI GÁBOR**

2012

Table of Contents

Introduction
 Literature by Kafka as a form of philosophical expression
 The spirit of the late Monarchy in Kafka's philosophy
 Counterpoints: as a substitute for biography
 Thesis: Kafka's philosophical invention
 Establishment: the animal fables
 Further establishment: office novels
 Crisis and the day to day life – the concealed philosophy
 Summary

Keywords

concealed philosophy, literary form, existentialism, phenomenology, social crisis, philosophy representative, spontaneous philosophy, the philosophy contemplator, traditional philosophy, bureaucratic power, philosophy of the times, social theory, critical Theory, globalization, Kakanian nation

Summary

Introduction

The literary works of Franz Kafka demonstrate, in the strictest sense, a philosophical, albeit obscure, content, conveying the Kafkaesque concealed philosophy through the art of literature. This concealed philosophy is closely associated with the late K and K Monarchy tradition, both historically and in subject matter.

Kafka's concealed philosophy is concurrent with the mainstream trends of philosophical thinking of the times. However, Kafka's concealed philosophy is unique, enhancing the

contents in a way that leads to the forming of new ideas and expands on the accepted philosophy. The novel philosophical approach is directed primarily at the structural analysis of everyday life and understanding the social crisis.

Proving these theses is a complex undertaking – requiring an approach through and understanding of the history of philosophy, and social history and theory.

1. Literature as a method of expressing philosophy in Kafka's works

Today, two styles dominate in philosophical expression: essay and tract. In prior times, numerous other styles were in use, for example, the philosophical novel, epic poem, drama and religious reflections, etc. In many cases, deciding whether a literary work is classified as philosophy or literature is based purely on the established criteria of traditional philosophy. An adherence to traditional views of philosophy and reflections upon social disorders are inherent to contemplating philosophical questions. A wide spectrum of traditional philosophical ideas appears in various literary forms, and many declared traditionalist philosophers readily resort to expressing their themes via literary works. Kafka's obscure philosophy, as it appears in his literature, maintains the contemporary philosophical traditions – including dealing with the familiar topics of social discontent and everyday life – while evoking new philosophical themes.

2. The spirit of the late Monarchy in Kafka's philosophy

Franz Kafka's life and works were heavily influenced by the Austro-Hungarian Monarchy. He was the citizen of the Monarchy's Czech Kingdom (Bohemia), living in Prague as a Jewish, German speaking freethinker with a law degree, who also happened to be a writer. The vivid traditions associated with his surroundings influenced him, though he chose not to follow the traditions.

The late Monarchy was a unique social-cultural institution. It was a modern, capitalist state encumbered with obsolete institutions of the feudalistic past. Even the contemporaries considered the Monarchy a paradox plagued by all of its social, cultural and national contradictions. Despite all of its internal tensions, the Monarchy's system of traditions was ingrained in the everyday life. Its collapse was considered a collapse of the whole world order, even by those politicians, philosophers, writers who privately expressed their criticism

for the system. As a particular feature of the Monarchy appeared the „Kakanian nation” (k.u.k., kakanie – kaiserlich und königlich). The Kakanian nation was held together by political privileges, common values, and the common use of the German language. The conventions of the Monarchy was prolonged after 1918 primarily in the newly established Czech Republic. Kafka, as such, was attached to the Kakanian nation growing up in the Czech province of the Monarchy, in its capital city of Prague, a native speaker of German, surrounded by Jewish traditions in a liberal environment as a lawyer, writer and philosopher.

3. Counterpoints – in lieu of a biography

Kafka’s lifework cannot be tracked through biographical elements. This notwithstanding, I will highlight those elements of his life that influenced his philosophic and literary development. It is particularly important to draw attention to the circumstances, the human and social interactions that influenced his writings, first and foremost his human relationships, his environment and his readings.

Kafka’s literary style, „literary techniques”, „literary worthiness/reputation” requires a detailed analysis. For the purpose of this thesis, I have focused only on those events that are relevant to the implied philosophy of his works.

4. Thesis: Kafka’s philosophical invention

Kafka’s concealed philosophy and phenomenology was a direct reaction to the ethical values, the contemporary philosophy of legal interpretations, critical social theories and other trends of contemporary social injustices. Kafka’s environment manifested various problems related to cognition and understanding, moralistic, linguistic, political and similar issues which are to be analyzed by philosophical means.

The new or renewed philosophical reflections of the new – perhaps newly presented – problems, based on ample precedents from the turn of the century evolved into lively and intensive debates.

It is clear that this evolving process, resulting partly from raising new issues and partly from a new appraisal of the existing philosophical trends, and the rethinking of classical questions, brought about many spontaneous ideas, sometimes without any lasting consequences, some even, in fact, ending in a downright stalemate.

It is also evident, that the fulfilled form of the philosophical searching would be attributed to the later years, the 1920s and 1930s, at which point the philosophical essence conforms to the traditional ideas of philosophy, whereas the turn of the century quest remained hidden or obscure.

The problem signaled by mankind's quest in his self searching to understand his world and the universe amidst a continuous common vacuum of endless, absurd and impersonal bureaucratic monologue (Kafka sometimes using a monkey, dog or mole) coupled with, despite using a common language, the paradox of ensuing communication failure – are steadfast companions, from the turn of the century certainly through today.

The break-out of the First World War in 1914, as well as the general social crisis of the years preceding and following, brought a jolt to Kafka's work. It was in this period when Kafka's concealed philosophy emerged in the animal stories and his two unfinished novels, *The Trial* and *The Castle*.

In the center of philosophical analysis, the changing everyday life resulting from the interminable social crisis, came to a standstill.

5. Establishment: the animal fables

The animal fables are not, per se, a cycle, but are linked to each other through form and content. All are written in the first person singular, and the hero scrutinizes in thorough detail the world's every connection. In the last of the Kafka fables, *The Burrow*, the narrator, having been deprived of his connection and understanding of a complex world order, the traditions, everyday routines and relationships, left on his own, starts to build his own world. His goal is to find security, which ultimately, eludes him. At the center of *Investigations of a Dog*, the hero faces the uncertainties of cognition, looking for adequate methods of interpreting cognition. In *A Report for an Academy*, the reporter is a monkey turned into man, who in the transformation acquires all those human traits that make humanity cruel: questionable business practices, hypocrisy, in a word, inhuman. The narrator of *Josephine the Singer, or the Mouse Folk* is by nature a critical mouse, capturing the essence of art, analyzes the relationship between art and people.

In their entirety, the animal allegories focus on the heroes' struggle with crisis in their everyday lives, and their earnest attempts to create a transparent, secure and stable system, or

at least form probable vision of a system that could survive in a disintegrating, malformed world.

6. Further establishment: office novels

In all, Kafka started writing 3 novels, the last two of which I refer to as office novels because of their themes, context and relationship to each other.

The two novels appear to have the same theme – the struggle between the individual and bureaucracy -, but upon a closer analysis, this resemblance is misleading. *The Trial* deals with the frightening and cruel reality of the war-entrenched Monarchy, whereas *The Castle* delves into the analysis of a post war reality. The hero of *The Trial* is Josef K, against whom a secret trial is underway. While Josef K is familiar with his rights and laws, it is apparent that the verdict in his proceedings has already been determined, and it is useless for him to fight for his truth. For Josef K, the power of the authorities and the court is undisputed and not transparent, while – as he experiences – others are familiar with the mysterious laws.

Traditional analysis of Kafka doesn't take into account that *The Trial* is not a perplexing abstract, rather it is a tragic reflection of the reality of a sinking war-ravaged Monarchy. This interpretation suggests that the legal proceedings against Josef K are in reality a kind of political trial in the kind of world he inhabits, a world of deceit, lies, spying and militarism.

The hero of *The Castle*, K is embroiled in another kind of affair, confronting a different kind of bureaucratic authority. The office K encounters in this novel is a useless, incompetent mechanism, that is, unfit to fulfill its function and in fact, has no connection to reality. This kind of authority can be avoided, and is even conquerable.

The traditional analysts ignore the fact that K is not someone searching for the truth (surveyor), instead, he is a swindler who profits from just such things as bureaucratic close-mindedness, incompetency, and ineptness.

Both novels have in common the element of law and bureaucracy. After all, the law and bureaucracy are inhuman, not only in the sense of ruthless and callous, but also in terms of being a lifeless mechanism at work.

7. The crisis and daily life: the concealed philosophy

The presence of philosophy in a work is a matter of content, and in itself, the style used in the writing – the choosing of literary or philosophic way of speaking (narration) - is a question of form. Kafka insisted on the use of literary narrative form, which does not exclude the presence of a philosophic content. At the center of Kafka's concealed philosophy were the matters concerning everyday life and the crisis, both elements forming an integral backdrop to contemporary problems. The questions posed are, in some cases the same, in others, analogous to the problems represented by the contemporary philosophic tendency. The concealed philosophy is not always coherent, often containing spontaneous elements. At the same time, the literary narrative expression allows for an avant-garde approach, with all its faults and mistakes.

Instability – as the crisis of our day so aptly affirms – is one of the most important consequences of social crises. Traditions, moral values and norms, human interactions and social institutions lose their stability, or at least appear to be instable. The result is the same, for the individual, the world becomes an unsolvable, incomprehensible and hostile environment.

The legal and bureaucratic system of modern society – as currently experienced – is an oppressive and crippling mechanism, but such repression also suggests a referential system. In times of a crisis, the boundaries are uncertain. No other option remains for the individual but to turn inwards and lock himself up in the security, or the seeming stability, of the world he created for himself.

8. Summary

The works analyzed in this thesis describe not only a change of style or genre – these are mere subtleties – but first and foremost a change in content, where reflections, in a philosophic style, abound on the dire consequences and collapse of the world in which Kafka lived and adamantly insisted on continuing to using the literary style. The philosophy of the times – at least that which proved to be timeless, brought fruition and was decisively acknowledged to be the traditional philosophy – changed in a similar fashion.

Kafka's concealed philosophy is primarily an analysis of his contemporary times, his methodology is idiographic, that is, he uses qualitative and narrative tools, striving for

understanding and interpretation, not nomothetic approaches by which trends and general tendencies are sought to be presented and recognized.

The analysis of contemporary times can be further studied and developed – in my opinion, should be done so.

Selective bibliography

KAFKA's works

- KAFKA, Franz: *Dokumente zu Leben und Werk*. Berlin, Parthas, 2010.
- KAFKA, Franz: *A Per/A kastély*. Budapest, Európa, 1984.
- KAFKA, Franz: *A nyolc októberfüzet*. Budapest, Cartaphilus, 2000.
- KAFKA, Franz: *A per*. Budapest, Ikon, 1995.
- KAFKA, Franz: *Az én cellám*. Budapest, Európa, 1989.
- KAFKA, Franz: *Die Acht Oktavhefte*. <http://gutenberg.spiegel.de/buch/164/1>. 2011.10.01.
- KAFKA, Franz: *Eine Chronik*. Zusammengestellt von Roger Hermes, Waltraud John, Hans-Gerd Koch und Anita Widera. Berlin, Wagenbach, 1999.
- KAFKA, Franz: *Elbeszélések*. Budapest, Európa, 1973.
- KAFKA, Franz: *Naplók, levelek*. Budapest, Európa, 1981.
- KAFKA, Franz: *Levél apámhoz*. Budapest, Noran, 2003.

Bibliography about KAFKA

- ADORNO, Theodor Wisengrund: Megjegyzések Kafkáról. In: *A művészet és a művészetek*. Ford. Bán Zoltán András. Budapest, Helikon Kiadó 1998.
- BAIONI, Giuliano: *Kafka – Literatur und Judentum*. Stuttgart/Weimar, Metzler, 1994.
- BENJAMIN, Walter: Kafka. In: *Angelus Novus*. Budapest, Magyar Helikon, 1980.
- BINDER, Hartmut: *Kafka in neuen sichten*. Stuttgart, J. B. Metzler, 1976.
- BINDER, Hartmut: *Kafka-Kommentar zu samtlichen Erzählungen*. München, Winkler, 1975.
- BIZÁM Lenke: *Kritikai allegóriák Charles Dickensről és Franz Kafkáról*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1970.

- BROD, Max: *Franz Kafka. Eine Biographie*. Stuttgart, 1952.
- CANETTI, Elias: *Der andere Prozeß – Briefe an Felice*. Reclam Verlag, 1983.
- ČERMÁK, Josef: »*Ich habe seit jeher einen gewissen Verdacht gegen mich gehabt*«. Berlin, Parthas, 2010.
- CORNGOLD, Stanley: *Franz Kafka. The Necessity of Form*. Ithaca & London, Cornell University Press, 1988.
- DELLEUZE, Gilles – GUATTARI, Félix: *Franz Kafka – Pentru o literatură minoră*, Bucureşti, Editura Art, 2007.
- EMRICH, Wilhelm: Franz Kafka and Literary Nihilism. *Journal of Modern Literature* vol. 6. nr. 3 (sept. 1977). pp. 366–379.
- ENGEL, Manfred – AUEROCHS, Bernd (Hrsg.): *Kafka-Handbuch. Leben – Werk – Wirkung*. Frankfurt am Main, Fischer Taschenbuch Verlag, 2001.
- ENGEL, Manfred – ROBERTSON, Rietchie: *Kafka und die kleine Prosa der Moderne*. Würzburg, Königshausen & Neumann, 2010.
- GREENBERG, Martin: *The Terror of Art: Kafka and Modern Literature*. New York, Basic Books, 1968.
- HALLER-NEVERMANN, REHWINKEL, Marie Dieter (Hrsg.): *Franz Kafka – Visionär der Moderne*. München, Wilhelm Fink, 2008.
- HAYMAN, Ronald: *K, a Biography of Kafka*. London, Phoenix Press, 2001.
- JANOUCHE, Gustav: *Beszélgetések Kafkával*. Budapest, Gondolat, 1972.
- LUKÁCS György: Sören Kierkegaard és Regine Olsen. In: *Ifjúkori művek*. Budapest, Magvető, 1981.
- MALANCIOIU, Ileana: *Vina tragica. Tragicii greci, Shakespeare, Dostoievski, Kafka*, Polirom, 2001.
- NAGY Tamás: Néhány eljárás: Kafka-olvasatok a jogirodalomban. *Jogelméleti Szemle* 2001/3.
- NEUMANN, Bernd: *Franz Kafka. Gesellschaftskrieger. Eine Biographie*. München, Wilhelm Fink, 2008.
- PAVLÍK, Ján: Franz Kafka and Franz Brentano. In: Baumgartner, W. (ed): *Brentano Studien. Internationales Jahrbuch der Franz Brentano Forschung* Band 8, Verlag J. H. Röll, Dettelbach, 2000.
- PÓK Lajos: *Kafka világa*. Budapest, Európa, 1981.

- SIZEMORE, Christine W.: Anxiety in Kafka: A Function of Cognitive Dissonance. *Journal of Modern Literature* vol. 6, No. 3 (Sept. 1977). pp. 380–388.
- UNSELD, Joachim: *Franz Kafka. Ein Schriftstellerleben. Die Geschichte seiner Veröffentlichungen*. Mit einer Bibliographie sämtlicher Drucke und Ausgaben der Dichtungen Franz Kafkas 1908–1924. Frankfurt am Main, Fischer Taschenbuch Verlag, 1984.
- SUCHOFF, David. *Kafka's Jewish Languages: the Hidden Openness of Tradition*. Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 2012.
- SÜKÖSD Mihály: *Franz Kafka*. Budapest, Gondolat, 1965.
- VOIGTS, Manfred: *Geburt und Teufelsdienst – Franz Kafka als Schriftsteller und Jude*. Würzburg, Könighausen & Neumann, 2008.
- WAGENBACH, Klaus: *Franz Kafka. Bilder aus seinem Leben*. Dritte erweiterte und veränderte Neuausgabe, Berlin., Wagenbach, 2008.
- WAGENBACH, Klaus: *Kafkas Prag. Ein Reiselesebuch*. Berlin, Wagenbach, 1993.
- WAGNEROVÁ, Alena: *»Im Hauptquartier des Lärms«*. Die Familie Kafka aus Prag. Köln, Bollmann Vlg., 1998.
- ZATONSZKI, D.V.: *Franz Kafka és a modernizmus problémái*. Budapest, Kossuth, 1967.
- WELTSCH, Felix: *Religion und Humor im Leben und Werk Franz Kafkas*. Düsseldorf, Onomato, 2008.

Complementary bibliography

- ANCSEL ÉVA: „A tudás beismerése tiltva marad”. *Világosság* 1986/7.
- BACON, Francis: *Novum Organum I*. (Ford. Csatlós János.) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1954.
- BAJZA József *Elfeledett írásai*. Budapest, Magvető, 1984.
- BAKUNYIN, Mihail: *Államiság és anarchia*. Budapest, Gondolat, 1984.
- BENJAMIN, Walter: A történelem fogalmáról. In: *Angelus Novus*. Budapest, Magyar Helikon, 1980.
- BERGER, Peter L. – LUCKMANN, Thomas: *A valóság társadalmi felépítése*. Budapest, József Attila Műhely Kiadó, 1998.
- BÖHM Károly: *Az ember és világa. III. rész: Axiológia vagy értéktan*. Kolozsvár, 1906.
- BÖHM Károly: *Az értékelmélet feladata és alapproblémája*. Budapest, M. A. K. 1900.
- BRAINE, John: *Hogyan írjunk regényt*. Modern könyvtár, Budapest, Európa, 1987.

- BRENTANO, Franz: *Warheit und Evidenz*. Hamburg, Meiner, 1962.
- BRENTANO, Franz: *Az erkölcsi ismeret eredete*. Budapest, Kossuth, 1994.
- BROD, Max: *Diesseints und Jenseits*. Winterthur, Mondial Verlag, é.n.
- BRÓDY András: *Lassuló idő*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1984.
- BUBER, Martin: *Én és te*. Budapest, Európa, 1999.
- CAMUS, Albert: *Sziszüphosz mítosza*. Budapest, Magvető, 1990.
- CARNAP, Rudolf: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül. In: *A Bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat, 1972.
- CODOBAN, Aurel: *Filosofia ca gen literar*. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1992.
- CODOBAN, Aurel: *Teoria semnelor și interpretării*. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
- DILTHEY, Wilhelm: *A történelmi világ felépítése a szellemtudományokban*. Budapest, Gondolat, 1974.
- DUDÁS Anikó: Tudományos önismeret: az egyetemi bibliográfiák szükségességéről és egy bölcsészettudományi oktatói publikációs adatbázisról. *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás*. Könyvtár és információtudományi szakfolyóirat, 2008/3.
- EGYED Péter: Hagyomány és eredetiség, avagy megoldhatóak-e a filozófia kérdései? In: *Szellem és környezet*. Kolozsvár, Polis, 2010.
- EÖTVÖS Károly: *A nagyper, mely ezer éve tart és még sincs vége*. Budapest, Révai kiadó, 1904.
- GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata*. Budapest, Gondolat, 1984.
- GADAMER, Hans-Georg: Szöveg és interpretáció. In: *Szöveg és interpretáció*. Cserépfalvi, 1990.
- GODWIN, William: Anarchizmus. In: *Anarchizmus* (válogatás). Budapest, Századvég, 1991.
- GOLDMANN, Lucien: *A rejtőzködő Isten*. Budapest, Gondolat, 1977.
- GÖRLICH, Ernst Joseph – ROMANIK, Felix: *Geschichte Österreich, Edition Zeitgeschichte*. Wien, 1970.
- GROSS, Hans: *Criminalpsychologie*. Graz, Leuschner & Lubensky, 1898.
- HABERMAS, Jürgen: *A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása*. Budapest, Gondolat, 1971.
- HABERMAS, Jürgen: *Válogatott tanulmányok*. Budapest, Atlantisz, 1994.
- HABERMAS, Jürgen: *Filozófiai diskurzus a modernségről*. Budapest, Helikon Kiadó, 1998.
- HABERMAS, Jürgen: *A kommunikativ etika*. Budapest, Új Mandátum, 2001.

- HARTMANN, Nicolai: *Lételeméleti vizsgálódások*. Budapest, Gondolat, 1972.
- HAŠEK, Jaroslav: *Švejk*. Budapest, Európa, é.n.
- HAUSER Arnold: *A művészet szociológiája*. Budapest, Gondolat, 1982.
- HEIDEGGER, Martin: *Lét és idő*. Gondolat, Budapest, 1989.
- HORKHEIMER, M.: *A felvilágosodás dialektikája*. Budapest, Gondolat – Atlantisz, 1990.
- HUBA Márk: *Test-referencialitás. Komparatiztikai vizsgálatok a szöveg(ek) test-referenciális olvashatóságához*. Szeged, PHD értekezés, 2009.
- HUSSERL, Edmund: A fenomenológia ideája. Öt előadás. In: Edmund Husserl *Válogatott tanulmányai*. Budapest, Gondolat, 1972.
- HUSSERL, Edmund: *A filozófia mint szigorú tudomány*. Budapest, Kossuth, 1993.
- JÁSZI Oszkár: *A Habsburg-Monarchia felbomlása*. Budapest, Gondola kiadó, 1983.
- JOHNSTON, William M.: *Der österreichische Mensch*. Böhlau, Wien – Köln – Graz, 2010.
- KANT, Immanuel: *A tiszta ész kritikája*. Budapest, Franklin, 1913.
- KELSEN, Hans: Értékítéletek a jogtudományban. In: *Jog és filozófia*. Budapest, Akadémiai, 1981.
- KIERKEGAARD, Sören: *Vagy-vagy*. Budapest, Gondolat, 1978.
- KIERKEGAARD, Sören: *Félelem és reszketés*. Budapest, Európa, 1988.
- KISCH, Egon Erwin: *Prágai Pitaval*. Budapest, Bibliotheca, 1958.
- KISS Endre: *A világnézetek kora. Nietzsche abszolútumokat relativizáló hatása a századelőn*. Budapest, Akadémiai, 1982.
- KOVÁCS Endre: *Történelmi arcképek*. Budapest, Gondolat, 1976.
- KROPOTKIN, Péter: (Pjotr Alekszejevics): *A kölcsönös segítség mint természettörvény*. Budapest, Aethenaeum, 1908.
- KRAUS, Karl: *Az emberiség végnapjai*. Budapest, Európa, 1977.
- KRAUSZ Tamás (szerk.): *Lukács György és a szocialista alternatíva*. Budapest, L'Harmattan – Eszmélet Alapítvány, 2010.
- KREJČI, Karel: *Prága legendái*. Budapest, Gondolat, 1976.
- KUNDERA, Milan: *A regény művészete*. Budapest, Európa, 1992.
- LÉVAI Imre: *A komplex világrendszer evolúciója*. Budapest, Akadémia, 2006.
- LUKÁCS György: Mi az ortodox marxizmus? In: *Történelem és osztálytudat*. Magvető, Budapest, 1971.
- LUKÁCS György: Taktika és etika. In: *Történelem és osztálytudat*. Budapest, Magvető, 1971.
- LUKÁCS György: *A regény elmélete*. Budapest, Magvető, 1975.

- LUKÁCS György: *Az esztétikum sajátosságai*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1975.
- LUKÁCS György: *A társadalmi lét ontológiájáról*. Budapest, Magvető, 1976.
- LUKÁCS György: A bolsevizmus mint erkölcsi probléma. In: *Utam Marxhoz II.* Budapest, Magvető, 1981.
- LUKÁCS György: *Megélt gondolkodás*. Budapest, Magvető, 1989.
- MAGRIS, Claudio: *A Habsburg-mítosz*. Budapest, Európa, 1988.
- MANNHEIM Károly.: *Ideológia és utópia*. Budapest, Atlantisz, 1996.
- MARCUSE, Herbert: *Az egydimenziós ember*. Budapest, Kossuth, 1990.
- MARX, Karl: *A tőke*. In: MVM. II. Budapest, Kossuth, 1975.
- MARX, Karl: *A német ideológia*. In: MVM. I. köt., Budapest, Kossuth, 1977.
- MÁRKUS György: Kritikai megjegyzések Ludwig Wittgenstein Értekezéséhez. In: Wittgenstein, Ludwig.: *Logikai-filozófiai értekezés*. Budapest, Akadémiai, 1963.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *Die philosophischen und soziologischen Grundlagen des Marxismus*. Wien, 1899.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *Erkölcsei problémák*. A magyar Masaryk I., Bratislava, 1935.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *A modern ember és a vallás*. A magyar Masaryk II., Bratislava, 1935.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *Politikai írások*. A magyar Masaryk III., Bratislava, 1935.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *Az antiszemitizmus*. Prager Könyvkiadó Vállalata, 1935.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *A világforradalom*. Budapest, Európa, 1990.
- MASARYK, Tomáš Garigue: *Demokrácia, nemzetiség*. Budapest – Pozsony, Regio – Madách – Kalligram, 1991.
- MÖSSMER Pál, Dr.: *A német tudományos szocializmus*, Budapest, Társadalomtudományi könyvtár, Grill Károly kiadóvállalata, 1908.
- MUSIL, Robert: *Törless iskolaévei*. Budapest, Európa, 1965.
- MUSIL, Robert: *A tulajdonságok nélküli ember*. Budapest, Magvető, 1977.
- NIETZSCHE, Friedrich: *Ecce Homo*. Budapest, Göncöl, 1994.
- NIETZSCHE, Friedrich: *Így szólott Zarathustra. Könyv mindenkinek és senkinek*. Budapest, Laude Kiadó, 1998.
- NYÍRI Kristóf: *A hagyomány filozófiája*. Budapest, T-Twins Kiadó, 1994.
- NYÍRI Kristóf: *A Monarchia szellemi életéről*. Budapest, Gondolat, 1980.
- PALACKY, František: *A huszitizmus története*. Európa, Budapest, 1984.
- PASCAL, Blaise: *Gondolatok*. Budapest, Gondolat, 1978.

- PAPP Zsolt (szerk.): *Tény, érték, ideológia. A pozitívizmus vita a nyugatnémet szociológiában.* Budapest, Gondolat, 1976.
- PAPP Zsolt: *A válság filozófiájától a „konszenzus” szociológiájáig.* Budapest, Kossuth, 1980.
- PATOČKA, Jan: *Mi a cseh?* Pozsony, Kalligram, 1996.
- PESCHKA Vilmos: *A modern jogfilozófia alapproblémái.* Budapest, Gondolat, 1972.
- POKOL Béla: *Moráleméleti vizsgálódások. A közmorál elméleti eltüntetésének kritikája.* Budapest, Kairosz, 2010.
- PYTLÍK, Radko: *A csavargó liba.* Budapest, Kossuth, 1981.
- RADBRUCH, Gustav: Öt perc jogfilozófia. In: Szigeti Péter: *Jogtani és államtani alapfogalmak.* Budapest, Rejtjel, 2002.
- RENNHOFER, Fridreich: *Ignaz Seipel Mensch und Staatsmann, eine biografische Dokumentation.* Graz, Hermann Böhlus Nchf. Ges.m.b.H., 1978.
- RICOEUR, Paul: Mi a szöveg? In: *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok.* Budapest, Osiris Kiadó, 1999.
- SAJÓ András: *Kritikai értekezés a jogtudományokról.* Budapest, Akadémiai, 1983.
- SCHELER, Max: *A formalizmus az etikában és a materiális értéketika.* Budapest, Gondolat, 1979.
- SCHÜTZ, Alfred: A fenomenológia néhány vezérfogalma. In: *Fenomenológia a társadalomtudományban.* Budapest, Gondolat, 1984.
- SOMLÓ Bódog: *A helyes jog elmélete.* Kolozsvár, 1914.
- SOMLÓ Bódog: *Értékfilozófiai írások.* Szerk. Szegő Katalin. Kolozsvár, Pro Philosophia; Szeged, JATE BTK Filozófia Tansz., 1999.
- STEININGER, Rolf – Gehler, Michael (Hrsg.): *Österreich im 20. Jahrhundert.* Wien – Köln, Weimar, Böhlau Verlag, 1997.
- SZATMÁRI Péter: Mítosz és valóság harmóniája: a legitimizmus és monarchizmus Ausztriában 1918-1938. In: *Testis temporum – Tanulmányok a magyar művelődés történetéből.* Szerk: Závodszy Géza. Budapest, ELTE TFK – Alapiskolai Tanárképzésért Alapítvány, 2003.
- SZATMÁRI Péter: A nemzetté lett paradoxon: Nemzeti kérdés az első köztársaságban. In: *Két világ kutatója – Urbán Aladár 80 éves.* Szerk: Háda Béla, Majoros István, Maruzsa Zoltán, Petneházi Margit. Budapest, ELTE Új és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék, 2009.
- SZEGVÁRI Katalin: Somló Bódog jogelméleti munkássága. *Jogelméleti Szemle* 2004/4.

- SZÉLL Zsuzsa: *Válság és regény*. Budapest, Akadémiai, 1970.
- SZÉLL Zsuzsa: *A viszonylagosság kihívása*. Budapest, Magvető, 1982.
- SZIGETI Péter: *A szervezett kapitalizmus*. Budapest, Medián, 1991.
- SZIGETI Péter – TAKÁCS Péter: *A jogállam jogfilozófiája*. Budapest, Napvilág, 1998.
- SZIGETI Péter: A valóság vonzásában. *Publicationes Jaurinensis* op.5. Győr ,SZIF, 2001.
- SZIGETI Péter – Takács Péter: *A jogállamiság jogelmélete*. Budapest, Napvilág, 2. javított és bővített kiadás, 2005.
- SZILASI Vilmos: A kritika elmélete. In: *Alexander-émlékkönyv*. Budapest, Franklin, 1910.
- SZILASI Vilmos: Edmund Husserl. *Nyugat* 1930.
- TORDAI Zádor: *Gondolatolvasás*. In: PASCAL, Blaise: *Gondolatok*. Budapest, Gondolat, 1978.
- VERESS Károly: Közelítések az értelmező vizsgálódáshoz; A megértés folyamata. In: *A megértés csodájáról. Hermeneutikai vizsgálódások II*. Marosvásárhely, Mentor Kiadó, 2006.
- VERESS Károly: *Bevezetés a hermeneutikába*. Bolyai Társaság – Kolozsvár, Egyetemi Műhely Kiadó, 2007.
- WALLERSTEIN, Immanuel: *A modern világrendszer kialakulása*. Budapest. Gondolat, 1983.
- WALLERSTEIN, Immanuel: *Bevezetés a világrendszer-elméletbe*, Budapest, L'Harmattan-Eszmélet, 2010.
- WEBER, Max: *Állam, politika, tudomány*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1970.
- WEBER, Max: *Gazdaságtörténet*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1970.
- WELTSH, Felix: *Gnade und Freiheit*. Düsseldorf, Onomato, 2010.
- WITTGENSTEIN, Ludwig: *Logikai-filozófiai értekezés*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1963.
- ZALAI Béla: *A rendszerek általános elmélete*. Budapest, Gondolat, 1984.
- ZIOLKOWSKI, Theodore: *The Mirror of Justice: Literary Reflections of Legal Crisis*. Princeton, Princeton University Press, 2003.

Laws

1867. évi törvénycikkek Előbeszéd I.
1867. évi XII.t.cz
- Staatgrundgesetz XIX. cikk 1-2.
1874. évi XXXIII. tc.

Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch. (Patent vom 1ten Junius 1811., hatályba lépett 1812. Január 1.)

1920. XXV. tc. „A tudományegyetemekre, műegyetemre, a budapesti közgazdaságtudományi karra és a jogakadémiára való beiratkozás szabályozásáról”.

1938. XV. törvénycikk „A társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról”.

1939. IV tc. „A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról, A házassági jogról szóló 1894. XXXI. törvénycikk kiegészítéséről és módosításáról, valamint az ezzel kapcsolatban szükséges fajvédelmi rendelkezésekről”.

1878. évi V. tc.

1852. évi osztrák BTK.

Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch.

1920. évi I. tc.

1914. évi XLI. tc.

Preceding and connected publications of Candidate

Volumes

KÁLLAI R. Gábor: *Kafkológia*. Budapest, Criticai Lapok-Könyvek № 1. 1997.

KÁLLAI R. Gábor: *Kafkománia*. Budapest, Criticai Lapok-Könyvek, № 3. 2004.

Volume od short stories

KÁLLAI R. Gábor: *Prágai kóborló*. Budapest, Kávés, 1999.

Play

KÁLLAI R. Gábor: *Kafkománia – Irodában. Nyaralás – egyfelvonásosok*. Criticai Lapok, 2003.

Coursebooks

KÁLLAI Gábor: *A közjog alapjai*. Budapest, L'Harmattan-ZSKF, 2007.

KÁLLAI Gábor: *Prológus a társadalomfilozófiához*. Budapest, ZsKF. 2009.

BAYER Judit – KÁLLAI Gábor: *Az emberi jogok alapjai*. Budapest, L'Harmattan-ZSKF, 2011.

KÁLLAI Gábor: *A közjog alapjai. Alkotmány – Alaptörvény*. Budapest, L'Harmattan-ZSKF, 2012.

Other essays and studies

KÁLLAI R. Gábor: Egy irodalmi törzshely Európában. *Élet és Irodalom* 1986. október 16.

KÁLLAI R. Gábor : A filozófia odvai (Franz Kafkáról). *Új Írás* 1988/1.

KÁLLAI R. Gábor: Indiánok is lehetnénk. *Vasárnapi Hírek* 1990/51.

KÁLLAI R. Gábor: Az idő problémája az axiológikus etikában. Budapest, ZMKA. *Akadémiai Közlemények* 183. 1991.

KÁLLAI R. Gábor: Kaffee zur Zeit. *Playboy* 1992/7.

KÁLLAI R. Gábor: Az Én Az-zá válása (Martin Buber: Én és Te). *Szombat* 1993/1.

KÁLLAI R. Gábor: Kafkalandi Shakespeare-premier. *Critikai Lapok* 1993/7-8.

KÁLLAI R. Gábor: Az utolsó jelentés (Franz Kafkáról). *Szombat* 1994. december.

KÁLLAI R. Gábor: Rudolf császár kutyája. *Élet és Irodalom antológia* 1995.

KÁLLAI R. Gábor: Klamm úr szívfacsaró panasza. *Szombat* 1996. szeptember.

KÁLLAI R. Gábor: Bertolt Kafka. *Critikai Lapok* 1998. február.

KÁLLAI Gábor: *Kritikai- és cselekvéseméletek a 20. században*. ZMNE Filozófia és Kultúrtörténet Tanszék, 2000.